

Neden Türk tipi başkanlık, şimdi anlaşıldı

Başkanlık tartışmalarında neden ısrarla 'Türk tipi' bir modelin istendiğini, ABD'deki Trump karşıtı gösteriler çok net bir biçimde gösterdi: Demek ki bir siyasal sistemi tek belirleyen de lider değilmiş. O lidere yön; sisteme de ruh veren toplumu gözardı ederek rejim tartışması yapılamamış. Gazetecisinden taksi şoförüne, sanatçı-

sından akademisyenine, yargı mensubundan siyasetçisine kadar hemen her kesim temel insan hak ve özgürlüklerine saygıyı içselleştirmiş olmalıymış. En demokratının, en aydınının, en liberal, en solcusunun, en muhalifinin, en çağdaşının bile cümlelerine "Ama... onlar da..." ile başladığı bir ülkeye ABD tipi bir başkanlık gelmiyormuş.

Ahmet Dönmez'in haber yorumu 2, 3 ve 4'te

Tarık Toros yazdı

Rüzgârı değiştiremezsin ama yelkeni ayarlayabilirsin

05

Kadir Bayer yazdı

İktidarın en sevdiği masal: ByLock

09

Semih Ardıç yazdı

Ekonomiye güvenen beri gelsin

11

Akif Umut Avaz yazdı

Yeni bir Amerikan iç savaşı ya da medeniyetler çatışması

13

Efe Yiğit'in dosyası

Fenerbahçe hep aynı nakarat

16

O yüzden orada Amerikan tipi, bizde Türk tipi başkanlık

© Fotoğraflar: AFP

AHMET DÖNMEZ

AhmetDonmez@Tr724.com

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, 30 Ocak 2015 tarihinde TRT canlı yayınında, “Amerika’da olunca padişahlık olmuyor da Türkiye’de niye oluyor?” diye sormuştu. Konu elbette başkanlık sistemiydi. Muhalefetin, “Türk tipi başkanlık diktatörlüğe dönüşür”, “Erdoğan padişahlık istiyor” eleştirilerine karşılık bu soruyu yöneltiyordu. “Amerika’da niye olmuyor”un cevabını şimdi Amerikalılar çok güzel veriyor. “Türkiye’de niye olsun ki”nin cevabını da 10 gün önce Meclis’ten geçen anayasa değişikliği paketi vermişti.

Bugünlerde ABD’de yaşananlar, oradaki sistemin Erdoğan’ın hayallerini niye süslemediğinin güzel bir cevabı. Amerikan halkı geçtiğimiz cumadan beri sokaklarda. Başkan Donald Trump’ın 7 Müslüman ülke vatandaşlarına giriş yasağı getiren kararnamesi sert bir şekilde protesto ediliyor. On binlerce insan havaalanları ve meydanlara akın etti. “Hepimiz Müslümanız”, “Yasaklara, duvarlara hayır”, “Korkuya, nefrete hayır, sığınmacılara evet”, “Müslümanların ve hepimizin haklarını savunun”, “Gerçeklere dayalı politikalar üretin, korkulara değil” yazılı dövizlerle yürüyüşler yapıldı. Cher, Alec Baldwin, Robert De Niro, Mark Ruffalo gibi sanatçılar eylemlere destek verdi.

“Amerika’da niye olmuyor”un cevabını şimdi Amerikalılar çok güzel veriyor.

Trump henüz, “Yüzde 50’yi evde zor tutuyorum” demedi. Fakat taksicilere varıncaya kadar halkın önemli bir kesimi, utanç verici bu yasağa karşı set kurdu.

ABD’DE MAZLUMA KARŞI ‘AMA SEN DE’ DENMİYOR

‘Ama’ ile başlayan cümleler de henüz duymadık. “E ama Müslümanlar da masum değil. Birçok terörist Müslümanlar arasından çıkıyor. Ülkemizi kana bulayan İslamcı teröristleri unutmadık” türü cümlelere rastlamıyoruz. Çünkü kendini gerçekten aydın, demokrat, özgürlükçü olarak tanımlayan insanlar, suçlu ile masumu ayırt etmek gibi son derece basit ve temel bir bilinçten mahrum değil.

Türkiye’de de 3 yıldır toplumun bir kesimi, ‘kollektif suç’ üretilerek topluca infaz ediliyor. 80 yaşında ihtiyarlar, burs verdiği için kelepçelenerek götürülüyor. Eşine ulaşılamayınca yeni doğum yapmış bir kadın gözaltına alınıyor. Binlerce insan gazete abonelikleri, banka hesapları, sendika üyelikleri yüzünden tutuklu. İçeride işkenceden ölümler, şüpheli intihar vakaları eksik olmuyor. 105 bin insan gözaltına alınmış, 42 bini tutuklanmış. Fakat cemaat dışında kalan toplumun neredey-

se tamamı, bu insanlık dışı uygulamalara kör ve sağır. Ne muhalifler ne de kendilerine 'aydın' diyenlerden güçlü bir itiraz duyulmuyor. "Ama Cemaat de masum değil" ile başlayıp "E ama siz de dün..." ile devam eden bir sürü tevil cümlesine rastlamak mümkün.

"Bize de F.cü" derler mi gibi ilkel bir korkunun arkasında 'aydıncılık', 'muhalifçilik' oynayanlar da var. Amerika'da da "Bize terörist derler mi?" kaygısı ilkelerin önüne geçseydi, o havaalanları, meydanlar, caddeler boş kalacaktı bugün.

'DEVLETE KARŞI GELİNMEZ' DİYEN DE YOK

New York'ta taşınan dövizlerden birinde, "Biz birbirimizi sevecek ve koruyacağız" yazıyordu. "Devlete karşı gelinmez. Devletimiz böyle buyurmuşsa doğrudur" tavrını göremedik. "Devlete nasıl karşı gelirsin!", "Bu devlete ihanet etmenin bedelini ödeyeceksiniz!" diyen gazeteci bozuntuları da yok.

Yine Trump'a karşı binlerce akademisyen bildiri imzaladı. Bir mafya babası çıkıp "Kanlarınızda duş alacağız" demedi. Deseydi de muhtemelen bu dışarıdaki son özgür günü olacaktı. Savcılar onun twitlerini veya basın açıklamalarını günün seyrederiyor olmayacaktı.

New York Doğu Bölgesi Federal Mahkemesi, Trump'ın kararnamesine karşı "yürütmeyi

durdurma kararı" aldı. 16 eyaletin başsavcılarını Trump'ın kararnamesini "anayasaya aykırı" ve "Amerikan değerlerine aykırı" olarak niteleyip bu karara karşı harekete geçeceklerini duyurdu. "Yargı, yürütmenin üzerinde vesayet kuruyor" diyen olmadı. Tam tersi, "İyi ki böyle bir denge ve denetim sistemi var. İyi ki bağımsız yargıçlar var" denildi.

ERDOĞAN'IN SPATULASI: YARGI

Bizde manzara tam tersi. Erdoğan'ın binlerce insanın 'kökünü kazımak' için 'spatula' olarak kullandığı bir yargı var. Daha kötüsü; "Spatulan olayım" tadında mesajlarla böyle bir kıyım gönüllü yazılan yargı mensupları ile dolu. Sosyal medya hesaplarından "Seni seviyoruz uzun adam" yazanların köşebaşlarını tuttuğu, Erdoğan'ı gördüğünde olmayan düğmesini ilikleme için cüppesine davranan yüksek yargıçların terfi beklediği bir adalet camiasına sahibiz. Referandumda oylayacağımız pakette de bunu 'anayasal' hale getirecek maddeler var. Sonuç "Evet" çıkarsa cumhurbaşkanı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile Anayasa Mahkemesi'ni tek başına belirleyecek. Belki sonra bir kararname ile cüppelere düğme dikilmesinin de önünü açabilir.

Hâlbuki başkanlık sistemini başarı ile uygulamanın bazı olmazsa olmazları vardır. Eğer bunlardan taviz vererseniz o sistemin diktatörlüğe dönüşmesi kaçınılmazdır. Bu olmazsa olmazla-

Amerika'da da "Bize terörist derler mi?" kaygısı ilkelerin önüne geçseydi, o havaalanları, meydanlar, caddeler boş kalacaktı bugün.

rın başında da 'kuvvetler ayrılığı' gelmektedir. Yasama ve yargı, yürütmeden bağımsız değilse orada demokrasiden nasıl söz edilebilir ki?

Mesela Trump'ın kararnamesine karşı çıkanlar arasında 39 Cumhuriyetçi senatörün olması da yasama bağımsızlığının güzel bir örneği. Bu da ABD tipi başkanlık sisteminin bir başka olmazsa olmazıydı zira. Hem yasama bağımsızlığı hem de gevşek parti disiplini, başkanlık sisteminin vazgeçilmezleri arasında.

Başkan, aynı zamanda partinin lideri değil. Milletvekili listesini o oluşturmuyor. Dar bölge seçim sistemi ve ön seçim sayesinde hiç bir kongre üyesi Başkan'a karşı minnet duymuyor. Başkana karşı bağımsızlar. Kendi partisinden dahi olsa, yanlış bulduğu bir karara karşı muhaliflerle birlikte omuz omuza sokaklarda yürüyebiliyor. Kimse de onlara 'hain' damgası vurmuyor. Bizde ise her AKP'li sırtlarında peşin peşin 'hain' damgası ile yürüyor adeta. Ancak kabine girmeden açık oy kullanarak o etiketlerden kurtulabiliyorlar. Pakete karşı çıkmak veya eleştirmek ise sadece bir fanteziden ibaret.

Amerikalı eylemciler Beyaz Saray önünde toplanıp sloganlar atarken biber gazı kullanan polisler de göremedik. Trump'ın "Emri ben verdim" diyeceği manzaralar oluşmadı.

DEMEK Kİ DEMOKRASİ SADECE SANDIKTAN İBARET DEĞİLMİŞ

Demek ki demokrasi sadece sandık değilmiş. Demek ki güçlü kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğü olmadan demokrasi olmuyormuş. Demokrasinin nimetleri ile işbaşına gelip sonra rejimi diktatörlüğe dönüştürebilecek çılgın yöneticilere karşı konulan fren mekanizmaları, "vesayet organları" demek değilmiş.

Demek ki bir siyasal sistemi tek belirleyen de lider değilmiş. O lidere yön; sisteme de ruh veren toplumu gözardı ederek rejim tartışması yapılamazmış. Gazetecisinden taksi şoförüne, sanatçısından akademisyenine, yargı mensubundan siyasetçisine kadar hemen her kesim temel insan hak ve özgürlüklerine saygıyı içselleştirmiş olmalıymış. En demokratının, en aydınının, en liberal, en solcusunun, en muhalifinin, en çağdaşının bile cümlelerine "Ama... onlar da..." ile başladığı bir ülkeye ABD tipi bir başkanlık gelmiyormuş.

BUNDAN FAZLASINI HAK EDİYOR MUYUZ GERÇEKTEN?

Eski İstanbul Barosu Başkanı Ümit Kocasakal'ın tarihe kaydolan bir övünç kaynağı vardı hatırlarsınız. 22 Ekim 2016 tarihli İstanbul Barosu Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, "F..cüler bizden avukat istedi, vermedik. 'Siz bizi aptal mı zannettiniz?' dedik. Biz her zaman Cumhuriyet'i, Atatürk'ü, üniter yapıyı ve tam bağımsızlığı savunduk" dedi. Gurur duyduğu şey buydu. Eğer sizin Cumhuriyetçiliğiniz, Atatürkçülüğünüz hukukçularınıza bile böylesi bir "sosyal soykırıma" destek olmayı öğütlüyorsa, sizin önünüze olsa olsa böylesi "fena halde Türk tipi bir başkanlık sistemi" konulur. Avukatların havaalanlarına koşup mağdur Müslümanlara gönüllü danışmanlık hizmeti verdiği, Başkan'ın kararnamesine karşı çıkarken "Bu yasak, Amerika'ya ait değil" diyen başsavcılarının olduğu ülkede ise 'ABD tipi başkanlık' oluyor. Bu kadar basit... "Hayır! Hayır!" diye hiç ağlamayacaksınız.

Demek ki bir siyasal sistemi tek belirleyen de lider değilmiş. O lidere yön; sisteme de ruh veren toplumu gözardı ederek rejim tartışması yapılamazmış.

TARIK TOROS

TarikToros@Tr724.com | @TarikToros

RÜZGÂRI DEĞİŞTİREMEZSİN AMA YELKENİ AYARLAYABİLİRSİN

Ne demişti Bülent Arınç, “**Biz iktidara mahkûm ve mecbur bir partiyiz.**” (10 Haziran 2015). Seçimden üç gün sonrasıydı. Partisi üç gün önce “tek başına iktidarı” kaybetmişti. **7 Haziran, Türk siyasetinin köprüden önce son çıkışı geçtiği, fırsatı teptiği tarihtir. Vebali, Devlet Bahçeli, Deniz Baykal ve Kemal Kılıçdaroğlu’nun omuzlarındadır, öyle de kalacaktır.** Artık muhalefet rehindir, esirdir, tutukludur. 1 Kasım 2015 seçimlerine dört gün kala yaşanan hukuksuz İPEK MEDYA baskını ile serbest medya dönemi de tamamen bitmiştir. 7 Haziran’dan sonra muhalefet olmadığı gibi 1 Kasım’dan sonra da medya yoktur.

İNDİ-BİNDİ

Saray’daki zata “tek adamlık” yolunu açan parti, iktidara mahkum ve mecbur. Başka seçeneği yok. Olmadığı için de akla hayale

gelmeyecek zulme imza atıyor, ne yaptığını niye yaptığını bilmez pespaye bir yol tutmuş gidiyor, savrula savrula... Her savrulmada da içindekileri boşaltıyor, yenileri bindiriyor. **Arınç ve tayfası kusura bakmasın, indikleri durakta MHP bindi otobüse ve koltukları onlar doldurdu.** Bu, tasfiye olan ve şimdilerde internet blog’larında “gittiğiniz yol, yol değil” diye tavsiyeler döşeyen gazeteciler için de geçerli.

NABİZ YOKLANIYOR

Hemen her gün bir veya birkaç HDP’li gözaltına alınıp tutuklanıyor veya adli kontrole salınıyor. O savcının bıraktığını, öbürü ertesi gün tekrar çağırıyor. Kafa karışıklığı ve karmaşa her yerde! “Tarafsız” Cumhurbaşkanı, alenen taraf olduğu bir oylama için meydanlara inmeye hazırlanırken, karşı görüşü savunacaklar kafalarını kaldıramıyor, her

kaldırdıklarında da balyozu yiyorlar. Hoş, bu satırlar kaleme alınırken, büyük gürültülerle, halktan da kaçırılarak “referandum sınırında” geçirilen Anayasa değişikliği henüz Meclis’ten Saray’a gönderilmemişti, 10 gün oldu, bekleniyor, beklendi.

PRESIDENTIAL PALACE

Sürekli “Saray” dememe kimse alınmasın. Bizdeki ve dünyadaki algı bu. Binayı “saray” diye açıp bir sene bu isimle öyle kullandılar, tepkiler artınca adı “külliye” oldu. “Ben değiştirdim” demekle değişmiyor ki bu, tıpkı Boğaziçi Köprüsü’nü “15 Temmuz Şehitler Köprüsü” yapmak gibi. Halk arasında kullanılıyor mu, yoksa daha çok “Birinci Köprü” mü diyorlar, gidin bakın. Saray da o hesap. Misal, İngiltere Başbakanı Ankara’daydı, geçen cumartesi. Temasları takip eden BBC muhabiri, haberini “presidential palace” diye geçti, yani başkanlık sarayı.

LINDSAY LOHAN RETURNS

İktidara mahkûm ve mecbur olunca, işinize gelen/gelebilecek her şeyi reklam ve göz boyama için kullanırsınız. **Ülkesinde kariyeri yerle bir olan, adı sürekli kavgalar, olaylar, skandallarla anılan Lindsay Lohan, Saray’da ağırlanır mesela.** Dün, Obama ile her telefon görüşmesini manşetlerinden şişirenler, bugün eski başkana demediklerini bırakmıyor. Yeni başkan Trump’la bir telefon görüşmesi için atmadıkları takla kalmadı, olmadı. Randevu için bin tane aracı gitti Washington’a, otel lobilerinde ağaç oldular, elleri boş döndüler. **Yemin törenine giden Dışişleri Bakanı’nın bile davetli olmadığı ortaya çıktı.** ABD, 7 ülkenin vatandaşına ülkeye giriş yasağı koydu, gık çıkarmadılar. Dünya basınında, diğer dört ülkeyle ilgili (Suudi Arabistan, Mısır, Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri) kritikler yayımlanıyor, kulağımızın üstüne yatmış bekliyoruz.

FAŞİZMİN DELİLİ?

5 Kasım 2016’da tutuklanan (87 gün olmuş) Selahattin Demirtaş şöyle demişti, “**Tek bir haysiyetli yönetici yok ki istifaya çağırılıım.**” (10 Ekim 2015, Ankara’daki bombalı saldırı sonrası açıklaması.)

Faşizmin delili nedir biliyor musunuz? Öyle akademik çözümlenmelere gitmeden, kestirmeden misal vereyim: “**Elektrik kesik, bugün bu çağda skandal**” diyemiyorsanız, o ülkede faşizm vardır. Avrupa kış saatine geçerken, Türkiye tümüyle keyfi olarak saatlerini geri almadı, buna dahi itiraz etmemek, edememek faşizmdir. Şikayet etmek yasaksa, şikayet eden hainse, faşist bir idare hâkimdir.

Bırakın gazeteciliği, **şayet medya grupları, mensuplarına “siyasi, ekonomik, sosyal konulara” dair tweet atma yasağı koymuşsa, o ülkede faşizmin dik alası vardır.** Hukuksuz biçimde işten atılan yüzbinler başkaca hiçbir iş yapamıyor, pasaportları iptal, yurt dışına dahi çıkamıyorsa, o ülke faşist bir ülkedir.

Dün, Obama ile her telefon görüşmesini manşetlerinden şişirenler, bugün eski başkana demediklerini bırakmıyor. Yeni başkan Trump’la bir telefon görüşmesi için atmadıkları takla kalmadı, olmadı.

OHAL DEĞİL SIKIYÖNETİM

Ülke, 15 Temmuz’dan itibaren kararnamelerle yönetiliyor. Beklenen Anayasa değişikliği ile “Olağanüstü Hal” resmileşecek. “**Ankara’yı kızdırmayayım da işlerime bir şey olmasın, o kadar insan ekmek yiyor**” diye kılını kıpırdatmayanlar, “**Hasta anneme kim bakar sonra**” diye kaygılananlar, “**Üniversitedeki pozisyonum önemli**” diye düşünenler, “**Ne yapayım, mesleğimi yapamasam, ara ara utansam da bana buralarda ihtiyaç var**” diye hesap yapan gazeteciler ve siyasetçiler... Ülkede ilan edilmiş “Olağanüstü Hal”, ilan edilmemiş “Sıkıyönetim” var. Şimdi “hayır” kampanyası yapıyorlar. Sormak gerekiyor, “evet” çıkarsa B planınız var mı? Varsa, bunun için referandumu hiç beklemeyin. **Rüzgârı değiştiremezsin ama yelkeni ayarlayabilirsin.**

GÖKSEL İLHAN

Erdoğan hastalık derecesinde bir güç ve iktidar zehirlenmesi yaşamaktadır. Korkarım ki kendi istek ve iradesiyle duracağı bir sınır da yoktur.

ERDOĞAN NEREYE KOŞUYOR? (2)

Erdoğan'ın sürekli daha çok güç ve iktidar isteyen açlığının doyum noktası, marazi hırsının bir tatmin sınırı var mı?

Geçmiş hayatına ve iktidar serüvenine baktığımızda bunun cevabı kesinlikle 'hayır'dır. Erdoğan hastalık derecesinde bir güç ve iktidar zehirlenmesi yaşamaktadır. Korkarım ki kendi istek ve iradesiyle duracağı bir sınır da yoktur.

Dünyevi tüm makamları teslim etseniz bile yetinmeyecek, belki kutsanmak isteyecektir. Konuşmalarının satır aralarında bunları görmek mümkündür. Geçmiş konuşmalarında 'Allah lütfetti, lütfedecek' tarzı beyanları ile ilahi bir kabule mazhar olduğunu vurgulamaktan geri durmamaktadır. Gerek çevresinin gerekse kendisinin beyan ve demeçleri bu yönüyle bir inceleme ve araştırmaya tabi tutulsa bu tespitimizde haksız olmadığımız anlaşılacaktır.

KENDİSİNİ KASIMPAŞALI DELİKANLISI OLARAK SAKLADI

Erdoğan fakir sofralarından bin yüz odalı saraylara kadar geçen süreçte; şatafat düşkünlüğünü ve iktidar hırsını ustalıkla saklamayı başarmıştır. Mütevazî Kasımpaşa delikanlısı görüntüsünün altına saklanmış acımasızlığını ve öfkesini görmemiz için 17/25 Aralık yolsuzluk soruşturması gibi bir kırılmayı beklememiz gerekecekmiş meğer. Fotoğrafın bütününe ise 'Allah'ın lütfü' 15 Temmuz darbe tiyatrosundan sonra görecektik.

17/25 Aralık yolsuzluk soruşturmaları, Erdoğan'ın iktidarını devam ettirmek için gayrimeşru yöntemlerle para havuzları oluşturduğunu gözler önüne sermişti. Suç üzerine bina edilmiş iktidarı ilk defa bu soruşturmalarla açıkça deşifre edilmiştir. Bu süreç Erdoğan'ın maskesinin kısmen düştüğü, derinlerde saklı öfke ve kininin magma gibi sağa sola saçılmaya başladığı dönemdir.

15 Temmuz darbe tiyatrosu ise Erdoğan'ın içinin dışa döndüğü, tüm bastırılmış nefretinin ayan

beyan ortaya saçıldığı tarihi sürecin başlangıcıdır. 15 Temmuz; kadın, çocuk, yaşlı, hasta, özür-lü hiç kimsenin masumiyetine saygı duyulmadan kin ve nefretle ezildiği dönemin adıdır...

Erdoğan'ın tutarsız, çelişkiler yumağı politik söylemlerini, babacan tavırla başlayıp, daha sonra nasıl acımasız bir figüre dönüştüğünü anlamak için iktidar serüvenini üç dönem halinde inceleyelim.

› BİRİNCİ DÖNEM:

İlk seçimlerin yapıldığı Kasım 2002 den Anayasa referandumunun kabul edildiği Eylül 2010 yılına kadar olan süreyi bu dönem içinde değerlendirebiliriz.

Laik ve güçlü Türk ordusu karşısında meşruiyet aradığı, darbe senaryolarının havada uçtuğu, Cumhuriyet mitingleri ile köşeye sıkıştığı, e-muhtıraların verildiği birinci ve ikinci iktidar dönemlerini kapsar.

Meşruiyetinin her platformda sorgulandığı bu dönemde, başta liberaller ve diğer demokrat gruplar olmak üzere her kesimden toplum bileşenleriyle daha çok demokrasi, özgürlük, insan hakları gibi evrensel değerlere dönüş vaatleri ile güçlü ittifaklar kurmuştur.

AB üyeliği yolunda harcanan çaba, demokratikleşme paketleri bu döneme önemli çalışmalarıdır. Bu dönemde gerçekleştirdiği icraatlarıyla bir çok kesimi gerçekten değiştirdiğine inandırmış, oyunu artırarak iktidarda kalmayı sürdürmüştür.

› İKİNCİ DÖNEM:

Bu dönemi Anayasa değişiklik paketinin referandumla kabul edildiği 12 Eylül 2010'dan 15 Temmuz 2016'ya kadar sürdürebiliriz.

Vesayetten kurtulup demokratik bir düzene kavuşacağını uman kitlelerin büyük desteği ile Anayasa değişiklik paketi 12 Eylül 2010 tarihinde kabul edildi. Bu tarih Erdoğan'ın yeniden bi-

linç altı müktesebatı olan siyasi İslamcı kimliğine dönüşün başlangıcı gibidir.

Kendini Ortadoğu'nun kralı, bir anlamda dünya lideri olarak görmeye başlamıştır. Demokratik reformları sonlandırmış, komşu ülkelerin başkentlerinde muzaffer bir komutan olarak cuma namazı kılma hayalleri kurmuş, mitinglerde kitlesine hamasi nutuklarla vaatlerde bulunmuştur.

Suriye'deki iç karışıklıkları körüklemiş rejim muhalifi hareketi silahlı bir isyana dönüştürmeyi başarmıştır. Radikal İslamcı grupları doğrudan desteklemiş, Ülkemizi tüm dünyadan radikal silahlı militanların Suriye'ye geçiş güzergahı yapmıştır.

Bu dönemde; Erdoğan bilinç altı kodlarına, derinlerde saklı siyasi İslamcı kişiliğine kesin bir dönüş yapmıştır.

17/25 Aralık yolsuzluk soruşturmasını kendisine karşı bir darbe girişimi olarak nitelemiş, kurguladığı bürokratik tasfiyeyi bu vesile ile hızlandırmıştır. Her şeye rağmen yürürlükteki hukuk düzenini aşmakta zaman zaman zorlandığı için tasfiyeler, sürgünler Erdoğan için yeterince tatmin edici olmamıştır.

Bu dönemi bir anlamda bir sonraki büyük tasfiyenin hazırlık aşaması olarak kullanmıştır.

› ÜÇÜNCÜ DÖNEM:

Bu dönem 15 Temmuz darbe tiyatrosu ile başlamıştır.

Tüm devletin sıfırlandığı, TBMM'ninkiler dahil tüm yetkilerin Erdoğan'da toplandığı dönemdir. Erdoğan'ın hüviyeti asliyesini, birikmiş tüm kinini ve nefretini ortaya koyduğu, intikam sürecidir bu dönem...

Darbe tiyatrosundan hemen sonra sayıları on binleri bulan ihraç ve tutuklamalara baktığımızda Erdoğan'ın en az üç yıllık bir hazırlık yaptığını söyleyebiliriz.

Mutlak iktidarına engel gördüğü ordudaki tüm subaylar tasfiye edilmiştir. Bunların büyük çoğunluğunun batı değerleriyle yetişmiş NATO subayı olması ayrıca dikkat çekicidir.

İçinde adeta bir yara olarak tuttuğu 17/25 Aralık soruşturmasının intikamını ise tüm yargı camiasından acımasızca almıştır. Mevcut hakim ve savcılarının yüzde 40'ına yakını ihraç ettirmiş,

büyük çoğunluğunu tutuklatmıştır. Erdoğan'ın özel ilgisine mazhar yargıçlar ise ayrıca hücrelerde sistematik işkenceye maruz kalmıştır.

İnsanlık tarihinde belki de ilk defa kadın ve çocuklar acımasızca ve hiç bir delil gösterilemeden cezalandırılmıştır. 20. yüzyılın ortalarında deli teke diye nitelendirilen Hitler zulmünden sonra, 21. yüzyılın başlarında tekrar benzer bir kitlesel imha ve trajediyi yaşamak ülkemiz adına utanç verici olmuştur.

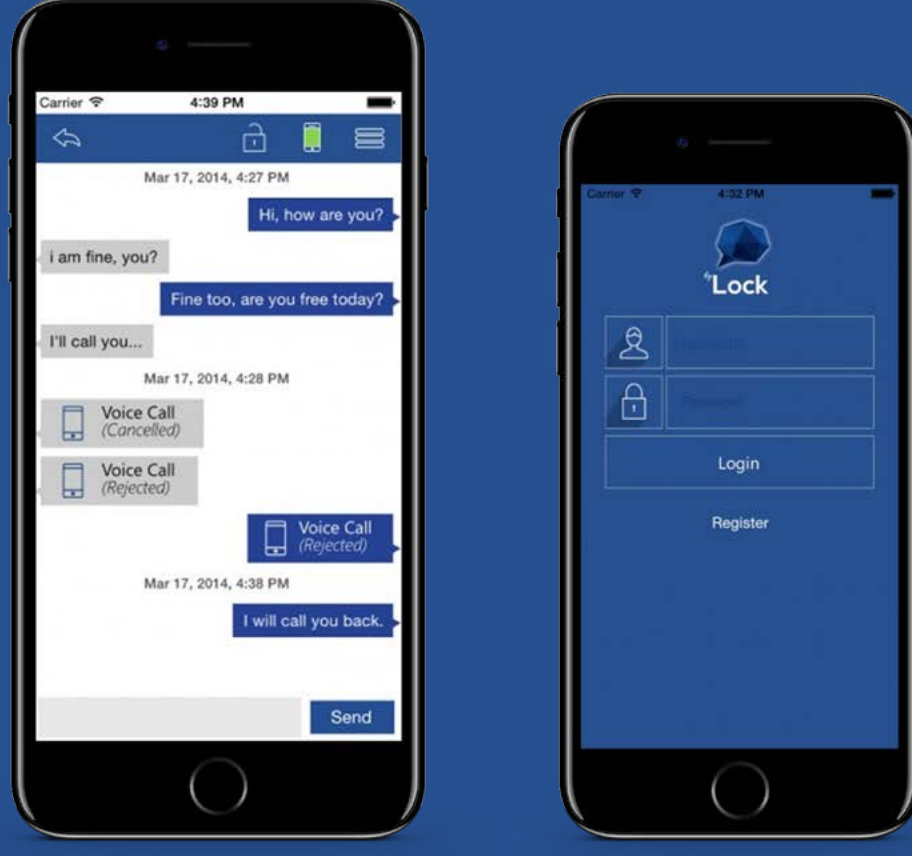
15 Temmuz, Erdoğan ve temsil ettiği siyasi İslamcı geleneğin gücü elde edince ne kadar acımasız olabileceğini bir kez daha göstermiştir. 15 Temmuz ve sonrasında yaşananlar ciltler dolusu kitaplara sığamayacak boyuttadır. 15 Temmuz, Erdoğan'ın mutlak iktidarının nelere mal olabileceğini göstermesi açısından ibretlik bir süreçtir.

Erdoğan'ın her gün daha çok güç ve iktidar isteyen çılgınca koşusu nereye kadar devam edecek? Başkanlık sistemi gelebilir mi? Erdoğan'ın mutlak iktidar istediği dördüncü bir dönemi olur mu, bunu zaman gösterecektir.

Anayasa değişikliği sonrası Erdoğan'ın başkan olması halinde Türkiye'nin özgürlükler sorununun daha da derinleşeceğini bilmek için kahin olmaya gerek yok. Her şey George Orwell'in 'Hayvan Çiftliği'ndeki gibi başladı. Final ondan da kötüye doğru gidiyor. Şimdi ise George Orwell'in '1984' adlı romanındaki Okyanusya'sında gibiyiz. Düşünce polisinin kapımıza dayanması, çocuklarımızın muhbirliğe zorlanmasına, çift düşünme tekniği ile beyinlerin yıkanmasına ramak kaldı.

Aklı başında tüm vatandaşlarımız, aydınlarımız, demokratik değerleri benimsemiş dostlarımız bu çılgınca koşuyu durdurmak zorundadır. Şayet durdurulamazsa çok yakın bir gelecekte parçası olduğumuz NATO ve AB gibi kurumlar birer terör organizasyonu olarak Okyanusya (Türk) toplumuna kabul ettirilecek, aykırı düşünen tüm bireyler yüce lidere ihanet etmekle suçlanıp ve muhtemelen zindanlara atılacaktır. Erdoğan'ın yaptıkları yapacaklarının garantisidir.

KADİR BAYER

KadirBayer@Tr724.com

İKTİDARIN EN SEVDİĞİ MASAL: ByLock

15 Temmuz'da darbe olacağından haber alamayan, Cumhurbaşkanı'nın 5 yaverinden 4'ünün 'darbeci' olduğunun farkına varamayan, memleketteki canlı bombaları 'gözetim listesinde' olduğu hâlde patlamadan haber veremeyen Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), Litvanya'ya gidip güya ByLock'un kayıtlarının olduğu ana server'ları ele geçirmiş. (N'olduysa, daha önceleri Rus yetkililer yardımcı olmuş Litvanya'dan bilgi aktarımı sağlanmıştı, şimdi MİT operasyon düzenlemeye karar vermiş.)

Daha önceki gazetecilik başarıları CNN'in haber sunucusu Christiane Amanpour'la kadıncağızın haberi olmadan röportaj yapmak ve bir ağacı Geziciler aleyhine konuşturmak olan Mevlüt Yüksel'in Takvim'deki haberi, pardon masalı, şöyle:

"Özel bir jetle Litvanya'ya uçan ekip önce Vilnius'ta ByLock kayıtlarının bulunduğu ana 'server'e sahip şirketin binasını gözleme aldı. Bir hafta boyunca gerekli çalışmaların yapılmasının ardından yaklaşık iki ay önce bir gece binaya sızma operasyonu gerçekleştirildi. Sessizce 'server'ın bulunduğu özel korunaklı binaya giren ekip yanlarındaki son teknoloji ekipmanlar sayesinde sekiz kademeli şifreyi kırdı. Server içindeki ByLock kayıtlarına ait tüm bilgileri kısa sürede kopyalayarak olay yerinden uzaklaştı."

Demek ki bugüne kadarki 'ByLock delili' dediğiniz şey, bir grup hacker arkadaşın yalan yanlış düzenlediği bir liste de olabilir pekâlâ.

MİT'İN KENDİ GİBİ 'DELİLLERİ' DE GÜVENİLMEZ

Sanırsınız Türk istihbaratı Litvanya'nın başkentine değil de, Kayseri'nin Toraman ilçesine gitmiş. Kimsenin haberi olmamış. Üstelik şimdi Takvim, MİT'in operasyonunu deşifre ederek, Litvanya'ya gidip şirketten 'bilgi çalan' MİT ajanlarını deşifre ediyor. Yarın Litvanya konuyu ikili ilişkilerde gündeme taşıyıp, "N'oluyor birader?" dese, ne cevap vereceksiniz? "Bu Mevlüt'ün böyle vukuatları var, daha önce de ağaçla konuştu" deyip kurtarın bari.

Diyelim ki, Litvanya'da hakikaten şirkete gitti MİT ajanları ve 'sızma operasyonu' gerçekleştirip bilgileri aldı. (Daha önce siber operasyonla server'ı hack'leyip 53 bin kişilik liste çıkartmışlardı ama ne hikmetse, o gün bugündür ByLock yazılımcıları server'daki bilgileri silmeyi unutmuş, ya da "gelsin de MİT alsın" diye orada bırakmış.) Demek ki bugüne kadarki 'ByLock delili' dediğiniz şey, bir grup hacker arkadaşın yalan yanlış düzenlediği bir liste de olabilir pekâlâ.

ByLock sebebiyle mahkemeye çıkarılanların, ByLock'la ilgili kayıtları bağımsız bilişim uzmanlarına incelettirmesi gerekir. MİT eğer bu kayıtları vermeyi reddederse, tutanak tutulup özgür-

9. SAYFADAN DEVAM

lüğün kısıtlanması sebebiyle karşı dava açılması bile gündeme gelebilir. Zira kendiniz itiraf ettiriyorsunuz haber yazmayı beceremeyen habercilerinize...

Hele hele haberde, MİT ajanlarının 'son teknoloji ekipmanlar sayesinde' sekiz kademeli şifreyi kırmaları, kurumun güvenilirliğini iyiden iyiye zedeleyen bir durum. James Bond filmlerinin etkisinden başka bir şeyle izah edilemeyecek bu 'ajanlık' hikâyesi, film diye çevrilse, 'zayıf' bulunur. Madem MİT'imizin böyle acayip teknolojileri var, FBI geçenlerde iPhone şifresi kırabilmek için milyon dolarlar harcadı ve gene de beceremedi, oraya da bir el atsınlar. Azıcık siber güvenlikten anlayan birine haberi okutturun, 8 kademeli şifrelerin ne kadar sürede çözülebileceğini filan anlatsın.

MATEMATİK BİLGİSİ ZAYIF OLUNCA

Bir de, Takvim gazetesi editörlerinin matematiği biraz zayıf olduğu için sonraki bilgileri anlamakta zorlanmışlar muhtemelen. Şöyle diyor haberin sonunda:

"Yapılan incelemelerde ByLock programını FETÖ üyeleri içinde en az bir kez mesaj atarak veya mesaj olarak kullanan sayısı 60 bin 473 oldu. ByLock'tan sesli görüşme yapanların sayısı 78 bin 165 olurken, şifreli programı sadece sesli iletişim için kullanan 46 bin 799 kişi belirlendi..."

Yani 215 bin kullanıcısı var, üstelik yine haberdeki ifadeye göre 'yanlışlıkla kullanılma ihtimali çok düşük' bir program bu, fakat yukarıdaki paragrafa göre (mesaj + sesli kullanıcılar) taş çatlasa 107 bin 272 kişi kullanmış ByLock'u. Telefonunda hiç kullanmadığı hâlde ByLock olanları ne yapacağız? Ya da sonuçta bu ByLock Google Play'den indirilebilen bir program, bunun 'kişiye özel delil' olarak kullanılabilmesi, nasıl mümkün olacak?

Haberin biraz gerisinde ise şu bilgi veriliyor: "Tam listede 215 bin 92 kullanıcı, 31 bin 886 grup, 17 milyon 169 bin 632 mesaj, 3 milyon 158 bin 388 e-posta olduğu tespit edildi."

İktidar medyası, kamuoyu oluşturmak için olsa gerek, ilk günden itibaren ByLock mesajlarının içeriğine ulaşıldığını, MİT'in harıl harıl bu milyonlarca mesajı okuduğunu filan yazıyor. Bu habere inanacak olsak, MİT bu yazışmaları 2 ay önce ele geçirmiş daha. Önceki haberler komple güme gitti yani. Gerçekten bu mesajlar ele geçirilmiş olsa, inanın, yandaş gazeteler başka hiçbir haber girmez, çarşaf çarşaf o mesajları yayınlardı. İçin-

de çok özel bilgiler olduğu için mi? Hayır. Görgü-süzlükten.

'HÜCRE TİPİ YAZILIM' TEKNOLOJİ LİTERATÜRÜNE GİRDİ(!)

Küskün, mızıkçı AKP yandaşı Karar gazetesi ise, son günlerdeki ByLock masallarına daha 'rafine' bir haberle katkı sağlamış (Bu arada Karar'a göre ByLock'la ilgili yeni bilgileri Litvanya kendi veriyormuş, MİT gidip bilgi aşırı mamış). Neymiş? ByLock 'hücre tipi' yazılımı. Nedenmiş? Çünkü buradaki iki kişi birbiriyle 'güvenli' yazışabilmek için önce yüzyüze görüşüp bazı bilgileri birbirlerine söylemeliymiş. Şimdi WhatsApp da 'güvenli' haberleşme için yan yana gelip telefonları birbirine 'okutma' teknolojisi geliştirdi, WhatsApp da mı 'hücre tipi yazılım' oldu?

Eğer mesele 'hücre tipi yazılım' ise, Telegram da benzer metotlar kullanıyor. İnternet yazılımlarının takip edilebilirliği karşısında, dünyanın önde gelen yazılım firmaları, 'güvenli' ürünler üzerinde çalışıyor ve bu türlü bir yığın önlem alıyor. Bu suç mu yani?

İktidarın en sevdiği masal ByLock masalı. Çünkü onu kullanarak istediği kurumdan, mesela son günlerde TSK'nın çeşitli birimlerinden, istediği kimseleri alıp tutukluyor. Yargıçlar muhtemelen MİT'in raporlarına güvenerek, sorumluluğun MİT'te olduğunu düşünüyor. Kendilerini sağlamda görüyor. Oysa bu ByLock masallarının hedefi belli: İnsanları 'suçlu' pozisyonuna sokup gözaltına almak ve yeni ihdas edilen 'itirafçılık' müessesesi ile 'suç üretmeye' çalışmak. Hâkim ve savcılar da, buna çanak tutuyor. Sizce bu durum, hâkim ve savcılar yarın hukuk önünde 'sorum-suz' kılar mı? MİT'e bence hiç güvenmesinler...

"Bu Mevlüt'ün böyle vukuatları var, daha önce de ağaçla konuştu" deyip kurtarın bari.

SEMİH ARDIÇ

XXXXXX@Tr724.com

Ekonomiye güvenen beri gelsin

Devrin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 'teğet geçti' dediği kriz 8 sene evvel yaşandı. 2009 krizinde Türkiye yüzde 4,7 küçülmüştü. Teğet geçmiş hali bu. Hukuk devleti ayakta olduğu için yatırımcı ilk şoku atlattıktan sonra elini cebine atmış ve ekonomi kayıplarını hızlı telafi etmişti. Millî gelir (GSYH) 2010'da yüzde 8,9, 2011'de yüzde 9,2 artmıştı.

2009 krizinden nasıl çıktığımızın cevapları mevcut krizin sebeplerini de ortaya koyuyor. Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarı, o gün yaptıklarının tam aksini icra ederek krizi derinleştiriyor. Mülkiyet hakkı kalmadı, muhalif sesler hapse atıldı. Haklarında tahkikat bile açılmamış 120 bin kişi kamudan bakanlar kurulu kararı ile atıldı. AB kriterlerinden uzaklaşıldı.

OHAL REJİMİ SERMAYEYİ ÜRKÜTTÜ

Temel hak ve hürriyetlerin çiğnenmesi, hukukî teminatın rafa kaldırılması demokrasi ile telif edilemez. Anti demokratik çizgiyi silmek yerine daha da kalınlaştıracak adımlar atılıyor. Şirketlere kadar varan müsadere kararları, OHAL rejimini rutinleştiren keyfî uygulamalar sermayeyi ürküttü.

2009 krizi 2008'de ABD'de patlak veren mortgage krizinin artçı şoklarından biriydi. İktidardaki AKP'nin dahil yoktu. Buna rağmen AKP krizin mesuliyetini üzerine almış, birleştirici siyasetiyle Türkiye'nin krizden en az hasarla çıkmasını temin etmişti.

Hâlihazırda iktidarda yine AKP var. Kriz her geçen gün derinleşiyor. Bakanların her biri ayrı telden çalışıyor. "Petrol de bol döviz de." nevinden içi boş hamasî sözler hudutların ötesinde makes bulmuyor. Zira hakikat öyle değil.

EGE Aralık 2016'ya nazaran yüzde 3,9 geriledi.

Hizmet 87,5'e geriledi.

Reel kesim 100,5'e geriledi.

İnşaat 74,8'e geriledi.

Perakende ticaret 95,9'a geriledi.

2016'da 101 bin 614 esnaf kepenk indirmiş

Sene biterken her ay yaklaşık 10 bin dükkân kapandı

Türkiye'de kimse önünü göremiyor.

Ekonomiye güveni olan beri gelsin ve kimse'nin kendini güvende hissedemediği şu günlerde bunu nasıl başardığını tane tane anlatsın...

EKONOMİYE GÜVEN YERLE BİR

Her sahada gelen gün gidene aratır oldu. Ocak 2017 Ekonomik Güven Endeksi (EGE) önümüzdeki günlerin sıkıntılı geçeceğini haber veriyor.

EGE Aralık 2016'ya nazaran yüzde 3,9 geriledi, 85,7 seviyesine indi. Buraya dikkat! EGE, Nisan 2009'da yani krizde 83,9 seviyesinde idi. O tarihten beri ikinci en berbat veri ile ocakta karşı karşıya geldik.

EGE'nin alt kalemlerinde dört sektördeki 'hissiyat'ın ne olduğu ölçülüyor. Pekâlâ, hizmet, reel kesim (imalat sanayi), inşaat ve perakende ticaret sektörlerinde nasıl bir hissiyat varmış? Hepsinde gerileme var ve bu iyiye işaret değil.

Hizmet 87,5'e, reel kesim 100,5'e, inşaat 74,8'e ve perakende ticaret 95,9'a geriledi.

Birbirinden farklı sektörler aynı anda inişe geçti. Manası şu: Münferit, lokal bir sarsıntı yaşanmıyor. Ekonomi, kronik bir krize dâçar oldu.

Mülkiyet hakkı kalmadı, muhalif sesler hapse atıldı. Haklarında tahkikat bile açılmamış 120 bin kişi kamudan bakanlar kurulu kararı ile atıldı. AB kriterlerinden uzaklaşıldı.

Hükümet, dört koldan gelen moral bozan haberleri ciddiye almalı, çarelere kafa yormalı.

101 BİN 614 ESNAF İFLAS ETTİ

EGE ile aynı gün Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun (TESK) verileri açıklandı. 2016'da 101 bin 614 esnaf kepenk indirmiş. Bir sene içinde bu kadar hâne 'ekmek teknesi'nden mahrum kalmış. Daha dikkat çekici tarafı var: İflaslar son üç ayda adeta patlamış. Sene biterken her ay yaklaşık 10 bin dükkân kapandı. Temayül bu sene ocak, şubat ve martta da değişmeyecektir.

En fazla iflas ise İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya gibi ticaret merkezlerinde. Demek oluyor ki kriz yaygın ve tesirli. Kapanan iş yerleri arasında bakkal ve büfeler ilk sırada yer alıyor. 'Ne var bunda, bakkal devri bitti' diyebilirsiniz. O vakit bu kadar insana maişetini nasıl temin edeceğinizi de anlatacaksınız.

'Ne var bunda, bakkal devri bitti' diyebilirsiniz. O vakit bu kadar insana maişetini nasıl temin edeceğinizi de anlatacaksınız.

REFERANDUMA BİR KALA NEREDEN ÇIKTI BU KRİZ!

Hükümetin önünde iki yol var. Ya krizle yüzleşecek ya da 'kriz yokmuş' gibi ıslık çalmaya devam edecek. Birinci yolu tercih ederse krizi aşmak için atılacak ilk adım da Merkez Bankası'nı rahat bırakmak olmalıdır.

Vakit geçirmeden güçlü bir paket açıklanmalı. Kamuda israfa son vermek, 'geçsen de geçmesen de 65 TL' tarifesi ile milletin cebine ateş düşüren köprü ve otoyolların tarifelerini makul seviyeye çekmek, OHAL'i kaldırmak ve AB ile yeniden masaya oturmak gibi maddeleri ihtiva eden güçlü paketle kriz yönetimine geçilmelidir. İncitici, nobran, kutuplaştıran ve sokağı geren siyaset dilini yumuşatmak da elzem.

'Partili cumhurbaşkanlığı' referandumunda halkı 'evet'e ikna etmek için bütün bu moral bozucu haberleri ve öncelik verilmesi icap eden işleri halının altına süpürmek de bir ter-

cih. Amma velâkin halktan gelen mesajları iyi okuyamamak ya da kabullenmemek ters tepebilir. Anketler 'evet' diyenleri yüzde 45 civarında gösteriyor ki AKP açısından keyif veren bir oran değil bu. İktidar bundan tedirgin olduğunu ele veriyor.

SEÇMEN CEBİNDEKİ PARAYA BAKAR

Geçen hafta Kadir Has Üniversitesi'nin anketinde halkın yüzde 71'inin 'kriz var' demesi seçmenin referanduma giderken 'hayır'a yakın durduğunu gösterdi. EGE'nin kriz senesi 2009'a rücu etmesi de iktisadî faaliyette bulunanlarda morallerin bozuk olduğunu gösteriyor.

Fitch'in notumuzu çöpe attığı günün ertesinde Borsa'nın yüzde 2 yükselmesindeki sunilik yanıltsın. Bozuk moralleri düzeltmeye matuf bir hamle bu. Zira kredi notu indirilen ekonomide Borsa'nın yükseldiği vaki değil.

Sokağın hissiyatı 1 Kasım 2015 Genel Seçimi'ndeki hissiyattan çok uzak. Bugün sandık kurulsunsa 'hayır'cılarının zaferi ile neticelenir. İddialı gelebilir bu tespitim.

Ekonominin seyri ile seçmen davranışları arasındaki illiyete atıf yaptığım için esasında hiç iddialı değil. 2009 krizinin ucunun görüldüğü ilk 3 aydaki seçmen hissiyatı, 30 Mart Yerel Seçimleri'nde AKP'ye verilen desteği yüzde 45'ten yüzde 38'e düşürmüştü.

Bariz kural: Ekonomi iyiye gitmiyorsa fatura iktidara kesilir.

Aynı hânedeki 30 seçmenin kaydı görünmezse, plakasız arabalardan okullara çuval çuval mühür basılmış pusula nakli yapılmazsa, mükerrer oy kullanılmazsa ve akşam oylar sayılırken kediler trafoya girmezse referandum sandığı Saray ve iktidarın beklemediği bir mağlubiye-ti tesciller.

AKİF UMUT AVAZ

aUmutAvaz@Tr724.com

Yeni bir Amerikan iç savaşı ya da medeniyetler çatışması

Demokrasi gibi temel hak ve özgürlükler de uğurlarına yaşam boyu sürecek kesintisiz bir mücadeleyi gerektirir. Bu yüzden demokratların hak ve özgürlük mücadelelerinin sona erme ya da bir mola verme lüksü olamaz. Doğası gereği ciddi naiflikler içeren ve öyle de kalmak zorunda olan özgürlükçü demokratik sistemlerin, kendisini yok edebilecek türlü tehlikelere karşı korunması ancak ayrımsız insan haklarını önceleyen özgürlükçü demokratların her daim uyanık olması ve teyakuzda kalmasıyla mümkün olabilir.

Aksi halde, tabiatı gereği naif ve kırılğan demokrasilerin tankların paletleri altında ezilmeleri ya da toplumsal histerileri, nefretleri ve korkuları alabildiğine pompalamak suretiyle yarattıkları kutuplaşmayı istismar ederek sandıktan çıkacak despotların pençeleri arasında can vermeleri engellenemez.

HİTLER'İN YOL AÇTIĞI AĞIR FATURADAN DERS ÇIKARILABİLSEYDİ

Gerçek şu ki, en kurumsallaşmış demokratik sistemler bile kamil bir demokrasi olabilme ihtimali ile hoyrat bir diktatörlüğe dönüşme riski arasında biteviye salınıp durur. Çünkü, demokrasi en fazla da demokrasinin imkanlarını kullanarak diktaya yönelen yoz karakterle-

Demokrasi gibi temel hak ve özgürlükler de uğurlarına yaşam boyu sürecek kesintisiz bir mücadeleyi gerektirir. Bu yüzden demokratların hak ve özgürlük mücadelelerinin sona erme ya da bir mola verme lüksü olamaz.

rin tehditi altındadır. 1930-1940'ların Almanyası, sandık yoluyla teslim olunan ahlaki değerlerden yoksun zalim bir diktatörün nele-re yol açabileceğini tüm dünyaya göstermişti. 60 milyon insanın hayatına mal olan bu trajediden gerekli derslerin çıkarıldığını ise maalesef söyleyemiyoruz.

Bugün Avrupa Birliği olarak yaşamsallığını korumaya çalışan yapının Adolf Hitler'in yol açtığı yıkımdan alınan dramatik dersler sonrası, bu acıların tekrar yaşanmasını engellemek amacıyla, vücut bulduğu doğru. Ama, 2. Dünya Savaşı'nı takip eden dönemde pek çok ülkenin Hitler özentisi kanlı diktatörlerin ayakları altında yıllarca kıvrandığı da bir gerçek. Bununla birlikte, şayet bugün Türkiye'de, Macaristan'da, Polonya'da ve son olarak ABD'de bile sandık yoluyla hukuksuz dikta rejimlerine savrulma riski ortaya çıkmışsa, alı-

nan derslerin yeterli olmadığı yeterince aşikar demektir.

Gerçek şu ki, en kurumsallaşmış demokratik sistemler bile kamil bir demokrasi olabilme ihtimali ile hoyrat bir diktatörlüğe dönüşme riski arasında biteviye salınıp durur.

TIPKI ERDOĞAN ÖRNEĞİNDE OLDUĞU GİBİ

Türkiye’de topluma yaydığı nefret, karşıtlık ve düşmanlıklarla yarattığı kutuplaşmadan ürettiği yıkıcı siyasi enerjiyi, sandık vasıtasıyla despotik bir iktidara dönüştüren Erdoğan örneği ortadayken, şimdilerde hak ve özgürlüklerin rüya ülkesi, demokrasinin beşiği bilinen ABD’de de benzer bir savrulma yaşanıyor. Dünya kamuoyu, çevresine sürekli nefret saçan Donald Trump’ın, “partisinde bile aday olamaz” denilirken ABD’ye Başkan olmasının şokunu henüz atlatabilmiş değil.

Büyük mücadelelerden süzülüp gelmiş evrensel insani değerler üzerine kurulan sistemiyle ABD, bugün adına “iç savaş” ya da “medeniyetler çatışması” diyebileceğimiz yeni bir savaş yaşıyor. İyilerle kötüler arasında insanlık tarihi kadar eskilere dayanan değerler çatışmasının çağdaş bir örneğine şahitlik ediyoruz ABD’de. Bireysel hak ve özgürlüklerin müdafaası görevini anayasa maddesiyle vatandaşlarına emanet eden ABD, bu tür mücadelelere oldukça aşina aslında.

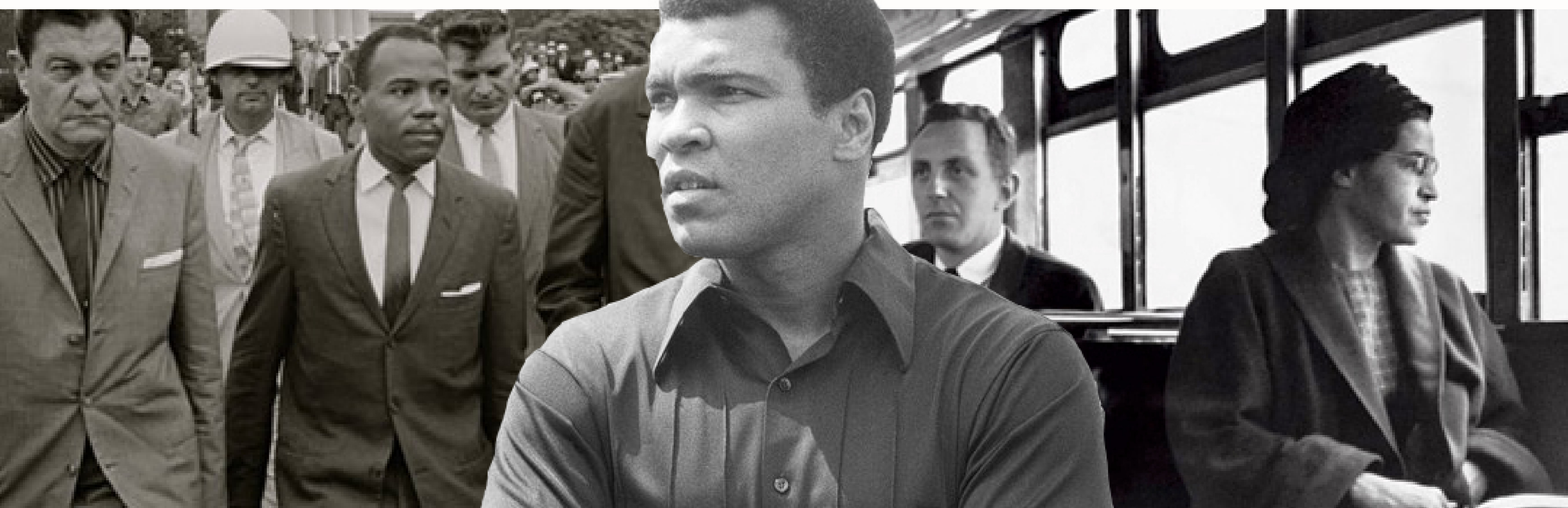
JAMES MEREDİTH, ROSA PARK, MALCOLM X VE MUHAMMED ALİ’LERİN ÜLKESİ

1860’lı yıllarda köleliğin kalkması uğruna kendi aralarındaki ırkçılarla kanlı bir savaşa tutuşmayı göze alan bir kültürden bahsediyoruz. Savaşı kaybetmelerine rağmen

pes etmeyen, başkalarının emeğini ve özgürlüklerini sömürme eğilimli ırkçı zihniyetin kalıntılarıyla daha düşük yoğunluklu bir mücadelenin bir yüz yıl kadar daha sürdüğü bir ülke burası. James Meredith’lerin, Martin Luther King’lerin, Rosa Park’ların, Malcolm X’lerin, Muhammed Ali Klay’ların ülkesi... İşte bu ülke bugün hak ve özgürlükleri için yeniden adeta bir iç savaş, bir medeniyetler savaşı veriyor. İyilerle kötülerin, özgürlükçü demokratlarla baskıcı despotların, çoğulcu medenilerle faşist ilkelerin savaşı bu.

ABD Başkanı Donald Trump’ın yaptıkları ve yapmak istedikleri ne kadar dehşet verici ise, yüzbinlerce demokrat Amerikalının hak ve özgürlüklerin müdafaası için anında seferber olarak yollara dökülmesi de o kadar umut verici.

1860’larda ırkçılığın ve köleliğin kalkmaması için 11 güneyli eyaletle birlikte bağımsızlığını ilan eden Jefferson Davis’e karşı ortaya atılan Abraham Lincoln isimli bir Amerikalıydı. Kaderin şu garip cilvesine bakın ki, bugün demokrat ve özgürlükçü Amerikalılar, mağlup ettiği kölelik yanlısı ırkçıların suikastiyle hayatını kaybeden Lincoln’un koltuğunda oturan faşist ve ırkçı bir Başkan’a karşı mücadele vermek zorunda kalıyor. Göreve başladığı 20 Ocak’tan bu yana sadece Amerikalıların değil, tüm dünyanın kimyasını bozan, uykularını kaçırıp ABD Başkanı Donald Trump’ın yaptıkları ve yapmak istedikleri ne kadar dehşet verici ise, yüzbinlerce demokrat Amerikalının hak ve özgürlüklerin müdafaası için anında seferber olarak yollara dökülmesi de o kadar umut verici. İşte bu, ABD’de olup da bizde, yani Türkiye’de, eksik olan şeyin ta kendisi.

TRUMP'IN FAŞİST KARARNAMESİNE ÖFKE SELİ

Trump'ın, ülkelerindeki savaştan kaçan Suriyelilerin ABD'ye girişini, "ikinci bir emre kadar" durdurması, 7 Müslüman ülkenin vatandaşlarına da 3 aylık vize kısıtlaması getirmesi, tüm dünya gibi, bir avuç yerli dışında tamamının kökenleri bir ya da birkaç nesil öncesinin göçmenlerine dayalı olan, Amerikalıları ayağa kaldırmaya yetti. Irak, Suriye, İran, Libya, Sudan, Somali ve Yemen vatandaşlarının ABD vizesi almasını yasaklayan Trump'ın kararnamesine tepki hızla büyürken, kararnamenin uygulamaya girmesiyle başlayan havaalanlarındaki gözaltılarla birlikte tepkiler adeta çığa dönüştü.

Kötü bir şeyi kulağa ve göze hoş gelen albenili bir pakete sarmakta mahir tüm alışıldık diktatörlerin yaptığı gibi, Trump da tüm göçmen kabul işlemlerini 4 aylığına askıya alan ırkçı, insanlık ve İslam karşıtı kararnamesine "Yabancı teröristlerin ABD'ye girişinden ülkeyi korumak" başlığını uygun gördü. Ancak, Trump'ın "Radikal İslamcı teröristleri ABD dışında tutmak için bir dizi güvenlik tedbiri alıyorum" açıklaması tepkileri daha da artırdı.

Demokrat Senatör Kamala Harris, kararnamenin Yahudi Soykırımı'nı Anma gününde imzalandığına dikkat çekerek "Şüphesiz ki bu Müslümanları yasaklamaktır" diyerek tepki gösterdi. New York Belediye Başkanı Bill de Blasio da, Trump'ın kararnameyle 'ABD'nin kuruluş değerlerinden utanılacak derecede farklı bir mesaj' gönderdiğini söyledi. Facebook'un kurucusu Mark Zuckerberg ise, kararnamenin "endişe verici" olduğunu belirterek, kendisi de dahil olmak üzere, birçok Amerikalı'nın göçmen kökenli olduğunu hatırlattı.

SAMUEL HUNTINGTON BİLE BU KADARINI

"Medeniyetler Çatışması" tezini dile getiren Samuel Huntington'a dehşet veren öngörülerinin kendi ülkesinde başka türlü bir "medeniyetler savaşı" yoluyla gerçekleşeceğini kestirmekte nasıl yetersiz kaldığını görmek nasip olmadı.

KESTİREMEMİŞTİ

Binlerce Amerikalı ülkeye girmelerine izin verilmeyenlere destek olmak ve dayanışma göstermek için havaalanlarına akın etti. Hukukçular ise, keyfi bir despotun hukuksuzluğuna karşı derhal harekete geçti. New York Federal Mahkemesi'nden Yargıç Ann Donnelly, gerçek bir hukuk devletinde onurlu bir yargıcın nasıl olması gerektiğini, adeta Türkiye'de Erdoğan despotizminin adi birer maşasına dönüşen hakimlerin suratlarına çarparcasına, Trump'ın kararnamesini geçici olarak durduran bir karar aldı. ABD'nin çeşitli havaalanlarında gözaltına alınanların serbest bırakılmasını ve geçerli göçmenlik belgesi ya da vizesi olan bireylerin sınır dışı edilmesini engelleyen bu karar Trump'ın kararnamesini adeta bir paçavraya çevirdi.

"Medeniyetler Çatışması" tezini ilk olarak 1993'te yayınladığı bir makalede dile getiren Samuel Huntington, kehanetlerinin önemli kısmının gerçekleştiğini Afganistan, Irak işgaliyle ölmeden önce görebilmişti. Ancak, dehşet veren öngörülerinin kendi ülkesinde başka türlü bir "medeniyetler savaşı" yoluyla gerçekleşeceğini kestirmekte nasıl yetersiz kaldığını görmek Huntington'a nasip olmadı. Medeni değerleri önceleyen medeniler ile düşmanlıktan, korkudan, nefretten ve ayrımcılıktan beslenen ilkel faşizme sığınanlar arasındaki değerler ve medeniyetler savaşının akıbeti hepimizin ve dünyanın akıbetini de yakından ilgilendiriyor.

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

© Fotoğrafçılar: AFP

FENERBAHÇE HEP AYNI NAKARAT

Fenerbahçe sezona Robin Van Persie, Fernandao, Moussa Sow, Aatif Chahechouhe ve Emmanuel Emenike gibi forvetlerle başlarken genel beklenti gol yollarında sıkıntı yaşamayacağıydı. Zira bu forvetlerden Van Persie İngiltere Premier Lig'de, Sow Fransa Ligue 1'de, Chahechouhe ve Fernandao ise daha önce Türkiye Süper Ligi'nde gol krallığı yaşamıştı. Fenerbahçe'nin göz kamaştırıcı sadece forvet oyuncuları değildi. Orta saha ve defans oyuncularının kalitesiyle şampiyonluğun bir numaralı adayıydı.

Ancak önceki akşam 4-1'lik Kayserispor yenilgisi şampiyonluk bekleyen Fenerbahçe taraftarında soğuk duş etkisi yaptı. Ligin 16. sırasında bulunan Kayserispor, bu sezon attığı 18 golün 7'sini Fenerbahçe'ye karşı kaydetti. Rakibiyle ligin ilk devresinde Kadıköy'de 3-3 berabere kalan Kayserispor kendi sahasında 4 gol attı. Yine ligin 17. sırasında bulunan Adanaspor'la Kadıköy'de 2-2 berabere

kalması, Fenerbahçe'nin neden rakiplerinden geriye düştüğünü izah etmeye yetiyor.

YANLIŞ OYUNCULAR, LİDERSİZ KADRO

Şampiyonluk yarışında Beşiktaş, Başakşehir ve Galatasaray'ın gerisine düşen Fenerbahçe'nin 4. yıldızı takması bir başka sezona kalmış görünüyor. Fenerbahçe'nin sorunu, daha önceki sezonlarda olduğu gibi takım olmayı başaramaması. Ezeli rakibi Galatasaray'ın şampiyonluk sayısını 20'ye çıkarıp göğsüne 4. yıldızı takması bir anlamda Fenerbahçe'nin kimyasını bozmuştu. Avrupa'da kazandığı UEFA Kupası ve UEFA Süper Kupasıyla Fenerbahçe'ye karşı bariz üstünlük kuran Galatasaray'ı geçmenin tek yolu 4. yıldızı kazanmaktı. Ancak Galatasaray bunu 2 sezon önce başarınca Fenerbahçe yönetimi çareyi pahalı ve şöhretli oyuncuları transfer etmekte buldu. Takımı yıllarca sırtlayacak oyuncular yerine, şöhretine aldanılan oyuncular transfer

Şampiyonluk yarışında Beşiktaş, Başakşehir ve Galatasaray'ın gerisine düşen Fenerbahçe'nin 4. yıldızı takması bir başka sezona kalmış görünüyor.

edildi. Sonuç mu? Tabi ki hayal kırıklığı oldu.

Fenerbahçe'nin bir başka sorunu hem saha kenarında hem de saha içinde bir 'usta'nın olmamasıydı. Alex'in gitmesiyle saha içinde takımın yönetimini Emre Belözoğlu alırken, bu futbolcunun gitmesiyle Fenerbahçe adeta saha içinde lidersiz kaldı. Alex, bitirici paslarıyla takımı yönetirken, Emre ise oyun kalitesine hırsını ekleyip takımı ateşliyordu. İki sezondur sahaya lider oyuncudan yoksun çıkan Fenerbahçe, kenar yönetimi açısından da etkisiz isimlere teslim edildi. Vitor Pereira ile sezonun başlamasına sayılı günler kala yollarını ayıran yönetim, Türk futbolunu pek tanımayan Dick Advocaat'a takımı geç teslim ederken şampiyonluğu riske attığını bilmiyor olamazdı. Zira, Advocaat kendi kurmadığı bir takımı yönetecekti.

TEKNİK DİREKTÖRLERLE YAZI-TURA ATMAK

Fenerbahçe gibi şampiyonluk mücadelesi veren kurumsallaşmış takımlar, teknik adamlarını ligin başlamasına günler kala değil aylar önceden tespit ederek yeni sezona en iyi şekilde hazırlanmasını sağlıyordu. Nitekim ligin ilk 3 haftasında alınan 2 yenilgi ve 1 beraberlik Fenerbahçe'nin yaşayacağı sıkıntıların ayak sesleriydi. Geçmiş yıllarda rakiplerin korkulu rüyası olan Kadıköy'ün adeta büyüü bozulmuştu. Bu sezon evinde oynadığı 10 maçın sadece 5'ini kazanırken, 4 maç berabere bitiyor, bir maçtan

ise mağlup ayrılıyordu. Evinde bu kadar puan kaybeden takımın şampiyonluk hayali kurması elbette biraz zor olacaktı. Deplasmanda da durum farksızdı. Deplasmanda oynanan 9 maçın 5'ini kazanıyor, birinde berabere, 3'ünde ise sahadan mağlup ayrılıyordu.

Başkan Aziz Yıldırım, geçmişteki hatalardan pek ders çıkarmış gibi görünmüyor. 2014-15 sezonunun başlamasına sayılı günler kala Aziz Yıldırım, takımı ligin bitimine haftalar kala şampiyon yapan Ersun Yanal'ı göndermiş, yerine tecrübesiz İsmail Kartal'ı getirmişti. Henüz lig başlamadan yapılan bu değişiklik şampiyonluğa veda olarak futbolu bilenler tarafından dile getirilmişti. Nitekim sezon sonunda İsmail Kartal'ın görevine son verilmişti. Benzer hatayı Aziz Yıldırım bu sezon Dick Advocaat'la yaptı.

Fenerbahçe, hastalığı teşhis yerine sorumluyu dışarıda aramaya devam edecek. Aziz Yıldırım, yine rakipleri hedef alan açıklamalar yapacak, hakemler suçlu ilan edilecek. Oysa sorumlu dışarıda değil içerde. Başarı kısa vadeli oyuncu transferlerinde değil, uzun vadede takımı sırtlayacak oyuncularını bulmaktan geçiyor. Ligin bitimine 15 hafta var. Daha köprünün altından çok su akar. Ancak Fenerbahçe'nin ortaya koyduğu performans bu sezonun da kayıp olduğunu gösteriyor. Artık Fenerbahçe yönetimi ve taraftarının şimdiden önümüzdeki sezona bakması lazım.

Geçmiş yıllarda rakiplerin korkulu rüyası olan Kadıköy'ün adeta büyüü bozuldu. Bu sezon evinde oynadığı 10 maçın sadece 5'ini kazanırken, 4 maç berabere bitiyor, bir maçtan ise mağlup ayrıldı.

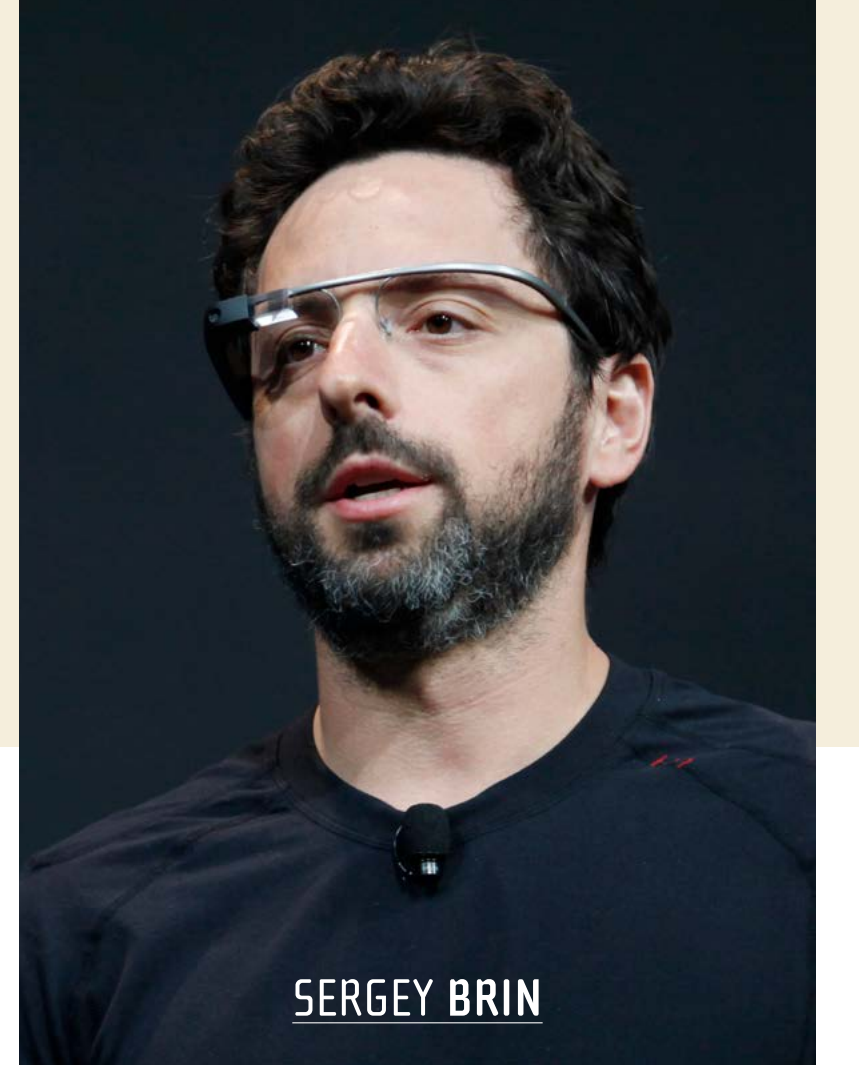

HOWARD SCHULTZ

SUNDAR PICHAI

SERGEY BRIN

Uluslararası şirketler Trump'a kazan kaldırdı

ABD Başkanı Donald Trump'ın ülkesinin mülteci programını durdurması, Suriyeli mültecileri kapıları kapatması ve 'terörle mücadele' maksadıyla 7 Müslüman ülkeyi vize kapsamından çıkarması, dünyanın önde gelen uluslararası şirketlerini harekete geçirdi.

Önceki gün kurum çalışanlarına bir mesaj gönderen dünyanın en büyük kahve zinciri Starbucks'ın kurucusu ve CEO'su Howard Schultz, 75 ülkedeki işletmelerinde önümüzdeki 5 yıl içinde 10,000 mülteciyi işe alacaklarını duyurdu.

Schultz, mesajında Meksika'yla duvarlar değil köprüler inşa edilmesi gerektiğini söyleyerek, Meksika'daki yatırımların süreceğinden bahsetti. Ayrıca Trump'ın ofise gelir gelmez ilk yaptığı işlerden biri olan Obamacare'in (Affordable Care Act), yani uygun ücretlerle sağlık sigortasının çalışanları için Starbucks üzerinden devam ettirilebileceğini belirtti.

Trump'ın göçmenlere yönelik tavrı, Silikon Vadisi'nden de büyük eleştiri aldı. Teknoloji şirketleri, göçmen karşıtı bu politikaların Amerika'nın ruhuna uygun olmadığını savundu. Google CEO'su Sundar Pichai, "büyük yeteneklerin ABD'ye taşınması önünde engel oluşturabilecek" bu ya-

sakların kaygı verici olduğunu söyledi. Google'ın kurucularından Sergey Brin de, havaalanındaki protestolara bizzat katılarak destek oldu.

Mart 2016'da Facebook kurucusu Mark Zuckerberg ve 60 kadar teknoloji şirketi yöneticisi ABD Yüksek Mahkemesi'ne bir mektup yazarak, Obama'nın ABD ekonomisine katkıda bulunan 11 milyon 'kaçak göçmen'le ilgili olarak atmak istediği adımları desteklediklerini söylemişlerdi. Silikon Vadisi, dünya genelinden yetenekli kimselerin ABD'ye daha rahat gelip yerleşebilmesi için çalışmalarını sürdürüyor.

Trump'a tepkiler sadece kendi ülkesinden gelmiyor. İngiltere'de parlamentonun resmi sitesinde imzaya açılan bir dilekçe Donald Trump'ın ülkeye yapacağı ziyaretin durdurulmasını talep ediyor. İngiltere yasalarına göre, resmi sitede 100,000 imzayı geçen talepler, Meclis'te tartışılmak zorunda. Bu haber yazıldığı sırada imza sayısı 1 milyon 368 bini geçmişti ve hızla artıyordu.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam | info@Tr724.com

E-gazete | Egazete@Tr724.com

egazete.Tr724.com

www.Tr724.com

irtibat@Tr724.com

[@Tr724com](https://twitter.com/Tr724com)

[/Tr724com](https://facebook.com/Tr724com)